



182 853

## QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM;

Die Jovis 19. Januarij.

M. CLAVDIO DE QVANTEAL

DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

*An octimestris partus, vitalis?*

I.



E generis humani conservatione; natura fuit adeo sollicita, ut hominibus continuo suam propagandi speciem, & hoc modo quamdam æternitatis umbram assequendi, stimulos infunderet. De animantibus verò, tanta non fuit illius cura, quibus certa duntaxat se nascendi, sic pariendi tempora præscripsit. Cervi uno mense Octobri libidinantur,

& per annum integrum utero gerunt; canes, feles, & ursi, quatuor ferè mensibus; Turtures singulis, pariunt; Elephas apud quosdam duobus annis, apud alios mensibus octodecim, alios verò decem annis, prægnans est: sed hominum partus, nec certi, nec definiti sunt termini, cum aliquando septimò, aliàs octavo, nono, & decimo parturiant; bruta verò ut periodicè feruntur in venerem, sic statis legibus excludunt; horum, ut & hominum partus, sævus est perfecti, & numeris omnibus absoluti, natura extra uterum ejectio, quæ minimè naturalis audit, si fiat ante septimum mensem: fetus enim cum priùs egreditur, vitalis non est,

nec doli herode beat parentes, cum in ipsa natiuitate tumuletur. Septimum itaque naturam primum mensem elegit, quo vitalem sortum ederet; nec tamen necesse est, ut puerilis absolatur, aliquando enim initio, nonnumquam medio, tum in fine, sortus foras exit; menses autem quibus praescribuntur partus, sol suo cursu metitur.

## I I.

**QUAMDIU** sortus latitat in utero, continuo crescit, & augetur, donec iustam, & concinnam corporis magnitudinem adeptus sit; & membrorum omnium fuerit articulatione firmatus: tunc temporis majori indiget alimentorum copia, ad triplicis substantiae restaurationem, cuius iactatione patitur etiam in utero; calor enim, (primum, quo natura functiones suas exerit instrumentum) vegetior factus, per humidi consumptionem, quo penè obturbatur, plus humidi nativum vorat, & depascitur, quam sanguine materno possit resarciri; idem calor majori adhuc eget refrigerio, & ventilatione, quam tot membranarum involutus, & quasi sepultus in utero, sortus transpiratione, queat adipisci. Ad hæc uterus, grandioris sortus pondere fatigatus, nec amplioris distentionis capax, onus iam iam importunum, totis viribus ejicere conatur. Hæc sunt veræ, & genuinæ partus causæ, quibus simul agentibus, sortus ad uteri cervicem devolvitur incipit, & a tenebricoso, quo detinebatur carcere, liber evadit, qui si cunctis suis partibus instructus sit, par est ut hujusce lucis insula fruatur, quod si prius elaboratum, partum nominare non licet, sed abortum, sicut & cum genitura, ante conformationem ullam diffluit, nec partus, nec abortus, sed effluxus appellatur.

## III.

**ACCURATA** & exacta artuum omnium structura, sortum mense octavo exornari posse, liquido constat, cum initio septimi, ut plurimum illa decoretur, sed antequam hanc perfectionem consequatur, varias in utero subit mutationes, variaque sortitur nomina; cum enim semina tum maris, tum feminae, simul permixta sunt, primæ eorum alteratio, sortus nuncupatur. Cum verò rudem partium adumbrationem expertus est, *semina* vocant, depicta spermaticarum partium imago, *semina*, & tandem membrorum omnium effecta delineatio, *semina* nuncupatur. Hæc omnia non eodem tempore perficiuntur in feminis, ac in maribus, in his siquidem (ut aiunt) circa trigessimum diem, totum mirandum hoc opus peractum est; in illis verò, circa quadragessimum; in suo etiam ulteriori complemento, distanti sorte gaudent.

853

3

mares trino mense, foeminae quarto, motiones efficiunt; reliquo gestationis spatio, majus capiunt incrementum, & in dies novas acquirunt vires, donec ad eum statum pervenerint, quo vberiori ipsis opus est alimento, aërem liberaliorem exposculant, atque uterum, nimiam suam mole convellunt, tunc hora partus adest ipsa, quae si in octavum mensem incidere, nihil repugnat.

I V.

**S**U A habet praescripta partus tempora octavus mensis, ut & alij, vitalis proles feraces, sicut enim in cujuslibet generis arboribus, non simul maturescunt fructus, quorum flores simul fuerint expansi, ita in animalium generatione (hominum praesertim, ob aëorem vitae methodum) foeminae, quae unam diem conceperunt, non eadem parturiunt, quaedam enim septimo, aliae octavo aliae demum nono, &c. ob diversam seminis energiam, variamque matris temperiem, nec est ulla ratio, cur octavus mensis, optimum inter & nonum medius, feralis sit; & fatali quadam necessitate, eos, quibus dat lucem, deplorando laud factis infortunio iugulet, nono vero & septimo natos, quasi meliori luto fictos, natura blandius excipiat, foveat, & vitam illis largiatur quam aliis denegavit? Oh miseram eorum sortem, quorum vita mors est, & ortus, interitus. Nec compertum est, maximos conatus, quos septimo mense ad exitum sibi parandum, tentaverunt, eorum vires eo prostravisse, ut si mense sequenti nascantur, intereant necesse sit: neque enim, tam violento motu cidentur (referentibus ipsis inet gravidis,) ut tanto egeant temporis Intervallo, ad virium instaurationem, quam absque quiete acquirere non possent, sed à septimo, ad partum, longè majori cum impetu, se se quatiant & volutant.

V.

**N**ONI mensis initium, sexus foeminei, quam plurimis foetibus, vitam impertit, quidni octavo mense editi, vitales erunt? Illi enim foeminis citius efformantur, moventur & perficiuntur; sic quoque oculi lucem subibunt, natura siquidem quantum potest, ad intentum finem properat, & cum hominem, octavo mense absolvere, cunctisque suis dotibus insignire queat, statim atque illum peregit, ejus exitum diutius retardare nequit, & ad aliud tempus differre. Porro ut nihil est magis stupendum, & fidem omnem superans, quam hominis conformatio, cum imis visceribus perficiatur, & oculorum obtutum effugiat, sic momento, quo tantum opus natura suscipit, nihil abstrusius, magisque reconditum; de quo sexenta gravidarum, malè calculum posuerunt,

& illuse sunt; inde necessario eruendum, ratum non esse, nec fixum motus & partus diem, multasque fœminas, octavo mense peperisse, quæ nono se enixas fuisse putaverunt. Natura sagax multum & provida, tum in ejus conformatione ita strenuè laborasset, qui statim cum morte vitam esset commutaturus? Tanta adhuc non est cœli nostri inclementia, ut octo mensum fœtui, vitam eripiat, quam eidem concedit in Ægypto: tandem, si manibus uberrimo & elaborato lacte distentis (ut sapius accidit octavo mense) perfectum esse fœtum & partum imminere conjiciamus, quidni eodem mense natum longevum fore asseramus.

*Ergo octimestris partus, vitalis.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Dionysius Dard.

M. Dionysius Puzos, Scholæ cœsor.

M. Ioannes Baptista de Revelus.

M. Edmundus Charrier.

M. R. phael Maurin

M. Ludovicus Galus.

M. Ioannes Forestier.

M. Petrus de Marcan.

M. Ioannes Garde.

Proponebat Lutetia: FRANCISCUS AFFORTY,  
Parisienfis, A. R. S. H. M. DC. LXXIII.